

Januærdøgn i Trollheimen

Av KJELL IVAR KNUTSEN

Tidlig i januar slapp vi oss ned på Gjevilvatnet. Ståblank is så langt øyet rakk. Forsiktig lot vi vestaværet få tak i anorakk og vindbukse. Farten økte. Så lot vi det stå til. Vi blåste oss opp for å få størst mulig vindfang. Virkningen var brutal. Rundslitte treski skjente over isflata. Gjevilvatnet ble med ett lite. Snart måtte vi innta bremsestilling for landing ved Gjevilvasshytta.

– Dæven, det gikk fort, sa vi da vi på slarkete ankler skalv oss oppover mot hytta.

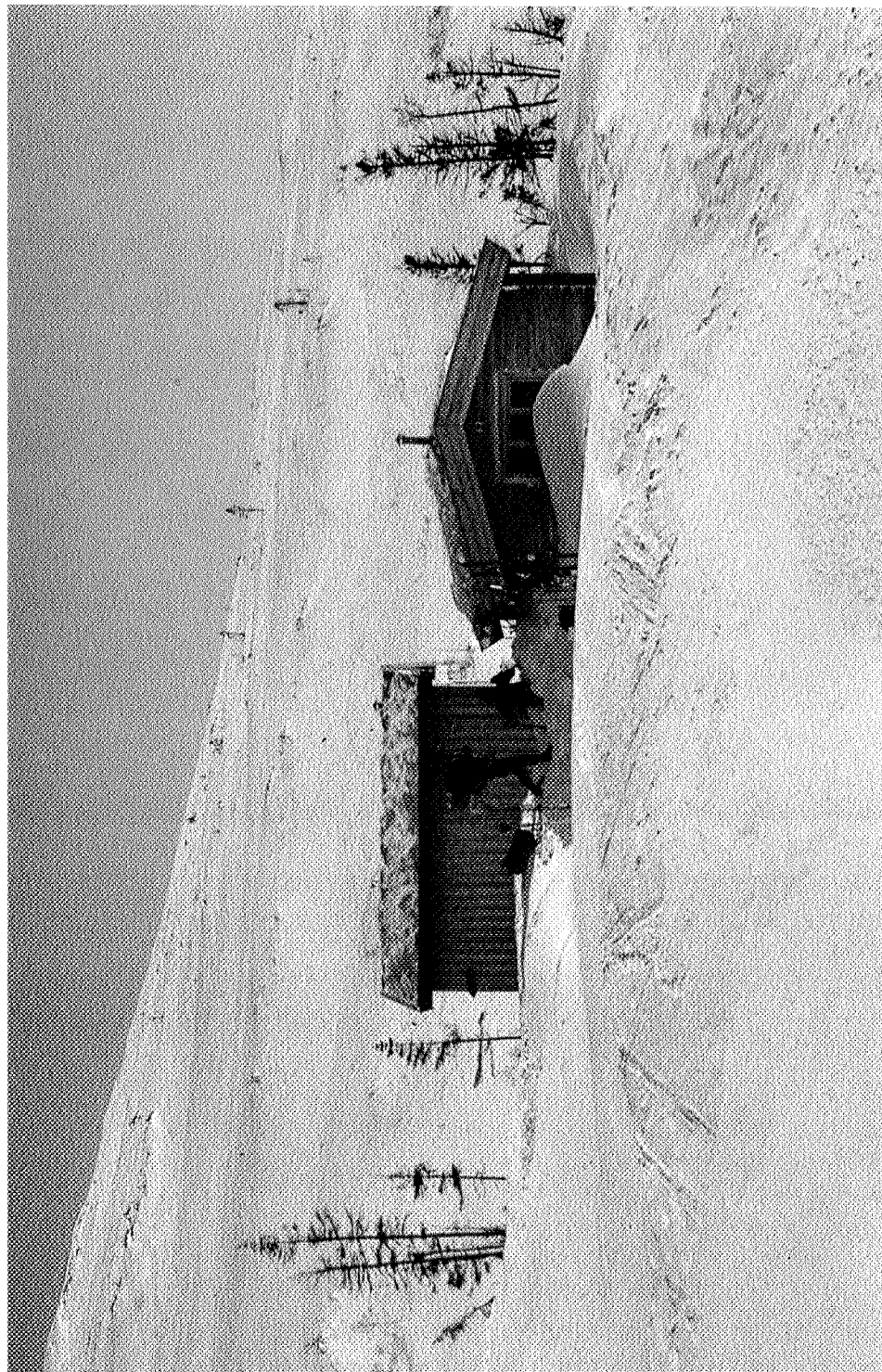
– Ny rekord, rakk bror min å si før krampa tok ham.

I løpet av den neste halvtimen la vi på oss minst femti år. Stive og støle like til ryggmargen vaklet vi oss oppover bjørkeskogen bak hytta. Vi skulle finne oss en brukbar teltplass. Inne i krattskogen fant vi en plass i ly for den verste vinden. Her ble teltet reist mens vinternatta blåste innover fjellene, Gjevilvatnet og oss.

I løpet av natta skiftet værgudene lune. De blåste fra seg, for så å slippe løs et skikkelig snøvær. I 9-10-tida dagen etter dukket vi fram av snøhaugene. Gårdagens israce satt godt i kroppen. Men allerede på de første skrittene brakk vi løs noe av stølheten. Det kunne trenge. Turen over til Oppdal og bestemors kjøttkaker krevde mjuke, sterke bein.

Vi kalte oss begge studenter og kunne legge ut fra Nerskogen en mandags morgen. Bror min og jeg. Jøldalshytta ble passert i fint driv midt på dagen. Bror min hadde nettopp vært på Kilimanjaro og var i bra form. Ned Svartådalen gled vi på grønnsiwix-føre. Stort sett kunne vi holde elva, men noen ganger måtte vi opp i dalsidene for å komme oss fram. Så åpnet terrenget seg og på glimrende skiføre kunne vi ta

*Fra Blårøret nord for Oppdal sentrum ser man langt innover Trollheimen →
(FRODE ROLVSJORD)*

Prestøhytta, vinteren 1984

(ERIK STABELL)

oss fram til Trollheimshytta. Kald, mørk og dyster lå hytta der. Ingen lys og varm døråpning sto på gløtt. Ingen hyggelige fjes ønsket oss velkommen. Følelsen av ensomhet i en vinterkald fjellverden var knugende. Uvilkårlig trakk vi oss litt bort fra hytta før vi plasserte teltet mellom noen grove furulegger.

Vinterkvelden var blåkvit. Lenge fabulerte vi om en måneskinnstur til Snota. Men to brødre kan ikke gå skikkelig måneskinnstur, så vi lot det være.

Dagen etter skulle vi ta oss over mot Blånebbå og de andre toppene nordvest i Trollheimen. Der inne skulle det visstnok være et glimrende skiterreng.

Tirsdagsmorgenen var kald. Bror min påsto at han hadde blitt forkjølet, så han måtte nok holde soveposen ennå ei stund. Jeg følte meg heller ikke helt bra, så vi ble begge liggende nedgravd i dun. Men utpå formiddagen begynte magen å kreve mat. Til de knallharde matpakkene måtte vi ha varm drikke. Bror min mente seg fortsatt å være ille plaget av hoste og kulderier. For skams skyld hostet han til to ganger. Dermed var det avgjort at det var jeg som skulle opp for å koke nypesuppe. Etter mat og drikke kviknet bror min til. Så var vi omsider startklare, flere timer seinere enn normalt skulle være.

I det duse dagslyset gikk vi innover langs Fagerlidalsvatna. Herfra så det svært fristende å ta ut Fagerlidalen. Men nei, målbevisste som vi var, rettet vi blikket rett vest, opp den lange fjellryggen som topper seg i varden på Rognnebbå. Øverst var ryggen snøfri, så skiene ble satt igjen sammen med ryggsekkene. Sola hadde nå gjort unna mye av dagens gjerning, så vi fant ingen grunn til å kvile for lenge på toppen. Nede ved skiene tok vi et kort diskusjonsmøte. Som eldstemann med dobbeltstemme kunne jeg avgjøre at turen videre skulle legges mot sørøst – og ikke mot nordvest som planlagt. Jeg bar teltet, så bror min måtte pent følge med.

Denne kvelden ble det måneskinnstur. Vi tok oss tilbake ut Follaldalen, krysset denne og dro til opp bakkene mot Fossådalen. Ytterst i Fossådalen fant vi en god teltplass. På en avblåst rabbe tett inntil et bjørkekratt plasserte vi teltet. Natta kom sikkert til å bli kald og stille, så vi var ikke så nøye med å feste teltet.

Dagen etter startet med koselig skitur innover Fossådalen. Innerst inne snørte den seg sammen til et trangt bekkegjel. Her måtte vi baske oss forbi noen berghamrer før det åpnet seg igjen. Nå mot

oppstigningen til Riaren.

Dette var før skifellenes renessanse, så vi måtte lage zikk-zakk-mønster opp fjellsida. Men opp kom vi og dagens matpause ble tatt i ly av en stor stein. Bror min kunne nå tenke seg en tur oppom Gjevilvasskammen før han rente ned til Vassenden og Gjevilvatnet. Men nok en gang foretok jeg en demokratisk avgjørelse. Nei, bror. Rett nok skulle vi oppom det høyeste punktet på Gjevilvasskamman, men derfra skulle vi ta snarvegen ut ryggen til Midtre Gjevilvasskam og derfra ned til Reinsbekksetra.

– Er det ikke bratt da, spurte hans mens han studerte kartet.

– Neida, på kartet ser det bestandig brattere ut enn det egentlig er, svarte jeg. For å berolige ham – og meg sjøl – viste jeg storsinnet ansvar: – Vi snur om det blir for bratt.

Utover ryggen ble det bratt, men ikke så bratt at vi snudde. Skiene bandt vi fast på ryggsekken og i fin, fast snø kunne vi tråkle oss utover ryggen. Omgivelsene var storslagne.

Midtvegs ute på ryggen fikk vi føling med væromslaget som var undervegs. Vi måtte trekke oss litt ned i vestskråningen for bedre å kunne stå imot de tyngste vindkastene. Helt ytterst smatt vi fort over ryggen og ned i østsida. Herfra var det god unnabakke ned til Gjevilvatnet. Kartet viste omkring 800 høgdemetre. De første 100 av disse tok vi det forsiktig. Men så dro vi magebeltet fastere til, sjekket om skiene var forsvarlig fastbundet på hverandres ryggsekker og satte oss på baken. De neste 3-400 høgdemetrene gikk raskt unna. I fjellsida bak oss hang det igjen to djupe får. Men morroa var ikke slutt med dette. Skituren ned bjørkeskogen mot vatnet ble artig. Nå kjente vi at vinden hadde fått godt tak. På åpne glenner i bjørkeskogen kastet den seg over oss med stor kraft. Så kunne vi slippe oss ned på vatnet.....